

Центр політико-правових
реформ

2020

**Звіт про діяльність Центру
політико-правових реформ**

Зміст

03	Вітальне слово	35	Запобігання корупції
05	Про Центр політико-правових реформ	43	Участь у коаліціях громадських організацій та роботі органів влади
07	Конституціоналізм	45	Інформаційний звіт
15	Публічна адміністрація	47	Видання
25	Судівництво	49	Фінансовий звіт
31	Кримінальна юстиція	60	Партнери

Вітальне слово

2020 рік видався особливим не тільки для нас, а, мабуть, для всього світу — рік пандемії COVID-19. Хоча починався він досить оптимістично — всі були сповнені планів, влада почала застосовувати публічні комунікації для підготовки важливих проєктів, експертів нашого Центру стали частіше залучати до співпраці. Разом з цим інтригувало відчуття швидкої зміни Уряду, оскільки Уряд О. Гончарука, попри добрі декларації в багатьох сферах, за 4 місяці існування встиг "побити горщики" з парламентською більшістю і співпраця з Верховною Радою стала пробуксовувати.

Проте виявилось, що його історія нічого не навчила Президента Зеленського та його найближче оточення — новий Уряд Д. Шмигала також був сформований не Прем'єр-міністром і без активної участі парламентської більшості.

Перше, з чим він стикнувся з перших днів свого існування, стала світова пандемія COVID-19, відповідно, вперше в новітній історії України були оголошені загальнонаціональні карантинні обмеження, які вклю-

чали заборону роботи пасажирського транспорту, проведення всіх публічних заходів, закриття закладів освіти, ресторанів, багатьох інших бізнесів у сфері обслуговування...

Робота ЦППР, як і більшості подібних установ та організацій, перейшла здебільшого в онлайн сферу. Ми відмовилися від другого офісу з залом для проведення робочих нарад і зустрічей. Більшість експертів почали працювати з дому. Втім, наша діяльність не припинилася і навіть темпи та обсяги робіт практично не змінилися. Ми успішно виконували всі зобов'язання за проєктами та активно нарощували співпрацю з урядовими та парламентськими структурами.

Власне сталося те, що й прогнозувалося: нова влада чим далі — тим більше почала звертатися до "старих" експертів і структур, тому що своїх "нових" не вистачало. Тому 2020 року експерти всіх напрямків ЦППР активно працювали в робочих групах з підготовки та доопрацювання законопроєктів, ділячись при цьому висновками своїх мо-

ніторингів і досвідом попередніх років подібної роботи. Власне, цей Звіт ілюструє, де було досягнуто більших успіхів, а де влада демонструвала лише видимість бажання щось змінити в нашому житті.

Центральною подією осені в житті України стали місцеві вибори. Ми, як і минулого року, взяли участь у них у складі "Виборчої Ради UA". Цього разу вже не самі, а разом з нашими партнерами по Мережі UPLAN, яким допомагали сформувати регіональні виборчі ради і боротися за свідомий вибір громадян їхніх міст та областей.

Успішно загалом проведені місцеві вибори не тільки закріпили в суспільній свідомості новий адміністративно-територіальний устрій на рівні громад і районів, а й відкрили політичний шлях до оновлення всього масиву законодавства про місцеве самоврядування та територіальну організацію влади на засадах децентралізації.

Реформи тривають. Життя продовжується... А 2021 — рік 25-річчя Центру політико-правових реформ.

Ігор Коліушко
Голова
правління ЦППР

Про Центр політико-правових реформ

Центр політико-правових реформ — це недержавний аналітичний центр, створений у 1996 році після прийняття Конституції України. Ми неурядова, неприбуткова організація, яка працює на загальнодержавному рівні — як у столиці, так і в регіонах України.

Наша місія — сприяння інституційним реформам в Україні задля утвердження демократії, правовладдя та належного врядування.

Що ми робимо:

Готуємо аналітику, яка лягає в основу державних рішень;

Беремо участь в розробці стратегічних документів, що визначають план реформування держави;

Ініціюємо, розробляємо закони та зміни до законів з урахуванням вимог та потреб суспільства й моніторимо їхню імплементацію;

Згуртовуємо провідних експертів у галузі права.

Напрямки діяльності:

- Конституціоналізм
- Публічна адміністрація
- Судівництво
- Кримінальна юстиція
- Запобігання корупції

Конституціоналізм

Наша мета: влада в Україні, підпорядкована Конституції

Підсумок року

1

Конституційний процес

Три з семи популістичних законопроектів щодо внесення змін до Конституції, ініційованих Президентом України в серпні 2019 року, були попередньо схвалені в січні та лютому 2020 року. Однак жоден з них не був остаточно ухвалений на наступній черговій сесії Парламенту.

2

COVID-19

Внаслідок пандемії COVID-19 Уряд періодично вводив на території України різні карантинні заходи, які подекуди суттєво обмежували права і свободи громадян, при тому, що надзвичайний стан не вводився взагалі. 28 серпня Конституційний Суд ухвалив рішення, яким визнав встановлені на період дії карантину обмежень прав і свобод громадян неконституційними.

3

Всеукраїнський референдум

9 червня Президент України вніс до Верховної Ради проект Закону про народовладдя через всеукраїнський референдум, який був ухвалений 18 червня у першому читанні. У липні Венеційська комісія спільно з Бюро з демократичних інститутів і прав людини ОБСЄ за зверненням Голови Верховної Ради оприлюднили терміновий висновок, в якому було надано позитивну оцінку законопроекту.

4

Визнання неконституційним призначення Директора НАБУ

У серпні і вересні Конституційний Суд ухвалив два рішення, якими практика призначення Директора НАБУ Президентом України визнавалася неконституційною. Верховна Рада все ще не ухвалила відповідних законодавчих змін щодо узгодження порядку призначення Директора НАБУ з Конституцією України.

5

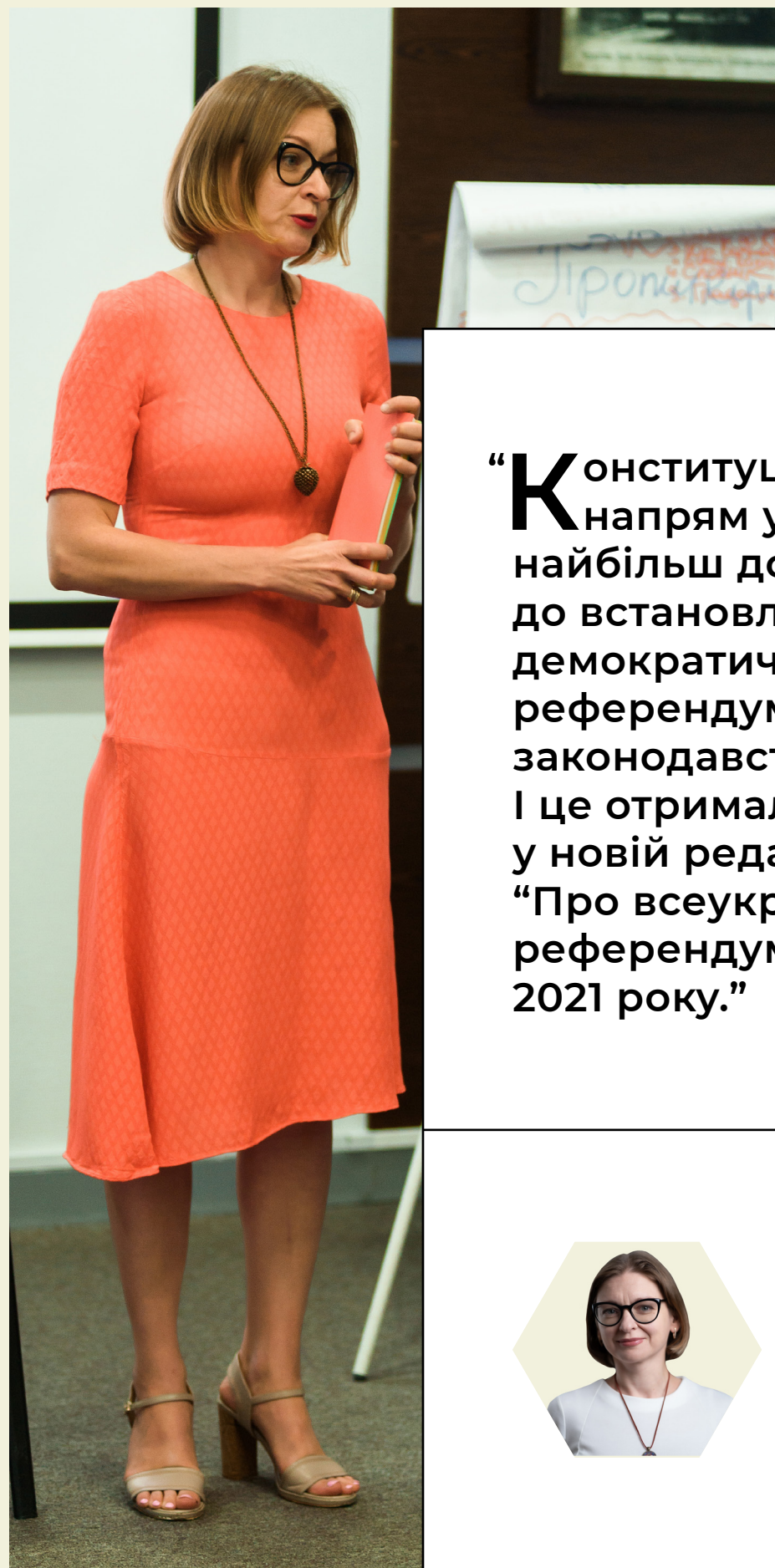
Політичний тиск на Конституційний Суд

У жовтні Конституційний Суд ухвалив рішення, яким окремі повноваження НАЗК у сфері електронного декларування, а також кримінальна відповідальність за декларування недостовірної інформації та неподання відповідних декларацій визнано неконституційними. Це рішення, яке мало ознаки неправосудного, спричинило політичну кризу та протистояння між різними політичними гравцями, що проявлялося, зокрема, у різних формах тиску на Конституційний Суд.

6

Конкурс на посади суддів Конституційного Суду

Протягом 2020 року так і не були заповнені три вакантних місця у Конституційному Суді. Крім того, Верховна Рада не імплементувала належним чином конституційні вимоги щодо проведення відкритого конкурсу на посаду судді Конституційного Суду.

“Конституційний напрям у цей рік найбільш доклався до встановлення демократичного референдумного законодавства в Україні. І це отримало результат у новій редакції Закону “Про всеукраїнський референдум” на початку 2021 року.”

Юлія Кириченко

*керівниця
напрямку*

Наші досягнення

1

Боролися з конституційним популізмом та спамом. На початку 2020 року продовжили спільні заходи з партнерами для привернення уваги влади до неприйнятності швидких та точкових змін Конституції, які готуються у закритому режимі та мають популістичне призначення. Ми провели регіональні обговорення щодо запропонованих Президентом конституційних змін з презентацією якісної аналітики та порівняльним правовим аналізом. Особлива увага приділялася законопроектам про внесення змін до Конституції України, які розглядалися Верховною Радою у січні-лютому 2020 року, а також реформі децентралізації.

2

Адвокатували законопроект про всеукраїнський референдум. Ми налагодили конструктивний діалог щодо обов'язку Парламенту врегулювати на рівні закону одну з двох основних форм прямої демократії — референдум. Проект закону "Про народовладдя через всеукраїнський референдум", розроблений робочою групою, включно з представниками ЦППР і за підтримки Міжнародної фундації виборчих систем, був представлений для громадських обговорень, внесений Президентом України до Верховної Ради та ухвалений у першому читанні у червні.

Денис Гартвіг

експерт

“Рік був тим ще випробуванням, але ми гідно його пройшли”

Олександр Марусяк

експерт

“Основним медійним суб’єктом 2020 року, безсумнівно, був КСУ. Тепер про проблеми конституційної юстиції знає, мабуть, кожен громадянин”

3

Працювали над посиленням ролі регіональних експертів у конституційних процесах. Завдяки Мережі UPLAN, ми залучили регіональних експертів з Одеси, Львова, Харкова, Дніпра до обговорень конституційних ініціатив Президента України, а також донесли експертну позицію до народних депутатів.

4

Провели шість конституційних бранчів з народними депутатами та їхніми помічниками, під час яких було обговорено актуальні проблеми реалізації Конституції України, у межах проекту ЦППР "Посилення ролі експертної громадськості у процесі зміни Конституції в Парламенті".

5

Провели юридичну експертизу у справі про Вищий антикорупційний суд України (ВАКС). Спільно з проектами міжнародної технічної допомоги (Антикорупційна ініціатива ЄС в Україні, програма USAID "Нове правосуддя" та IDLO) в межах загальної підтримки антикорупційної та судової реформ в Україні провели юридичну експертизу у справі щодо конституційності Закону України "Про Вищий антикорупційний суд" та опублікували спільний висновок (Amicus Curiae), в якому обґрунтовувано конституційність ВАКСу як вищого спеціалізованого суду.

6

Експертами ЦППР також були підготовлені та надані до КСУ висновки щодо конституційності Закону України "Про забезпечення функціонування української мови як державної", окремих положень Закону України "Про альтернативні джерела енергії" та Закону України "Про ринок електричної енергії" (від імені РПР), Постанови Верховної Ради України "Про утворення та ліквідацію районів".

7

Організована ЦППР робоча група розробила проєкт закону "Про місцевий референдум", який визначає правові засади здійснення народного волевиявлення через місцевий референдум, його організацію та порядок проведення. Передбачається, що місцевий референдум в умовах децентралізації буде ефективним інструментом місцевого самоврядування, через який територіальна громада зможе самостійно вирішувати питання місцевого значення.

8

Парламентською робочою групою за участю експертів ЦППР напрацьовано нову редакцію закону "Про політичні партії", який забезпечує реалізацію конституційного права громадян на свободу об'єднання у політичні партії та вдосконалює правове регулювання організації та функціонування політичних партій в Україні. Законопроєкт надіслано для правової оцінки до ОБСЄ та Венеційської комісії.

“Старалися допомогти владі підготувати якісний законопроєкт про внесення змін до Конституції щодо реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади. На жаль, до робочої групи ввійти не вдалося. Ну, й результату до кінця року не дочекалися”

Ігор Коліушко

експерт

Публічна адміністрація

Наша мета: система урядування ефективно формує та реалізує публічну політику задля розвитку країни, а публічна адміністрація спрямована на якісне і доброзичливе служіння громадянам

Підсумок року

1

Створення спроможності до формування та координації політики

Питання реформування Уряду та центральних органів виконавчої влади в 2020 році піднімалося в межах підготовки нової редакції Стратегії реформування державного управління в Україні (на період до 2025 року). На жаль, комплексний Закон України "Про Кабінет Міністрів України та центральні органи виконавчої влади", розроблений експертним середовищем у співпраці з Секретаріатом КМУ ще в 2019 році, так і не був внесений на розгляд парламенту.

Тривало реформування організації та діяльності міністерств. Продовжувалося створення директоратів політики та директорату стратегічного планування та європейської інтеграції. Однак, не в усіх міністерствах цей процес відбувався відповідно до визначеної мети та запропонованих експертами підходів. В частині міністерств створювалася більша кількість директоратів, ніж це передбачалося, в інших – навпаки, недостатня кількість. Не завжди директорати створювалися відповідно до напрямів державної політики, за які відповідає міністерство. Тому директоратами досі не охоплюються всі питання державної політики.

2

Реформування адміністративно-територіального устрою

Величезним досягненням у сфері публічної адміністрації в Україні стало реформування адміністративно-територіального устрою районного рівня. Замість 490 районів створено 136. Це закономірно вимагає реформування територіальної організації виконавчої влади. Був розроблений та зареєстрований у парламенті законопроект "Про внесення змін до Закону України "Про місцеві державні адміністрації" та деяких інших законодавчих актів України щодо реформування територіальної організації виконавчої влади в Україні" (реєстр. №4298 від 30.10.2020 р.).

3

Державна служба

Відчутних змін у частині виправлення внесених у 2019 р. "помилок" у Закон України "Про державну службу" не відбулося. В 2020 році тривав черговий етап розробки змін до цього Закону, але напрацьований представниками влади та експертами законопроект "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення проходження державної служби" (реєстр. №3748 від 26.06.2020 р.) був відхилений парламентом. Після цього політики та чиновники продовжили перемовини щодо необхідності внесення змін у Закон України "Про державну службу". В результаті черговий законопроект наприкінці року був зареєстрований у парламенті.

Погіршилася ситуація з конкурсним відбором на посади державної служби. В умовах дії карантинних обмежень, пов'язаних з пандемією коронавірусної хвороби COVID-19, конкурсна процедура майже зійшла нанівець. Призначення здійснювалися за результатами співбесіди на контрактній основі на період дії карантину. Це викликало занепокоєння у громадськості, адже виглядало як використання владою ситуації з пандемією для призначення "своїх" на посади. Зміна конкурсної процедури в умовах дії карантинних обмежень могла б бути більш адекватною ситуації, що склалася. Цю проблему має вирішити зареєстрований у грудні 2020 р. законопроект "Про внесення змін до деяких законів України щодо відновлення проведення конкурсів на зайняття посад державної служби та інших питань державної служби" (реєстр. №4531).

Минулого року продовжувалося реформування системи оплати праці державних службовців. У зв'язку з цим наказом НАДС був затверджений Каталог типових посад державної служби і критерії віднесення до таких посад.

“Пишаюся причетністю до закону №943, який утвердив бачення ЦНАП як насамперед інтегрованих офісів, і свободу органів місцевого самоврядування у виборі механізмів надання адмінпослуг у ЦНАП”

Віктор Тимошук

*співкерівник
напряму*

4

Загальна адміністративна процедура

2020 рік став дуже важливим роком для впровадження загальної адміністративної процедури в Україні. 2 вересня 2020 року Верховна Рада ухвалила в першому читанні законопроект "Про адміністративну процедуру".

Законопроект готувала робоча група Міністерства юстиції України із залученням представників ЦППР. Законопроект отримав позитивний висновок Програми SIGMA. У профільному парламентському комітеті утворено робочу групу для підготовки цього законопроекту до 2 читання.

5

Підвищення якості роботи та рівня інтегрованості центрів надання адмінпослуг (ЦНАП)

3 листопада було ухвалено Закон [№943-IX](#) щодо оптимізації мережі та функціонування ЦНАП. Серед його важливих новацій слід виділити такі:

- перелік послуг ЦНАП має включати всі послуги органу місцевого самоврядування (ОМС), що утворив ЦНАП, та послуги органів виконавчої влади, які визначені Кабміном. Таким чином підкреслено суть ЦНАП — належний перелік послуг;
- більш чітко врегульовано можливість застосування різних моделей/механізмів надання послуг у ЦНАП, зокрема самими адміністраторами, суб'єктами надання послуг, а також через механізм їхньої взаємодії;
- обов'язкове поетапне (до 2024 року) створення ЦНАП в усіх громадах (для менших громад це обов'язок лише за умови державної підтримки).

На практиці трапляються проблеми з імплементацією цього закону, зокрема в частині функціонування ЦНАП райдержадміністрацій до створення замість них ЦНАП в ОМС протягом 2021 року. На жаль, низка ЦНАП була закрыта передчасно.

6

Децентралізація базових адмінпослуг

Станом на кінець 2020 року до ОМС так і не передано повноваження з надання послуг з реєстрації актів цивільного стану, земельних ділянок, автомобілів тощо.

Найбільш критичною є ситуація із реєстрацією актів цивільного стану. У колишніх містах обласного значення їх може надавати лише Мін'юст через свої підрозділи. Як наслідок, мешканці сіл, селищ і містечок, що об'єднались у нові громади, до складу яких входять такі міста, відчувають вкрай негативний ефект, адже тепер їм доводиться виїжджати за 20-40 кілометрів, щоб отримати послуги, які вони нещодавно могли отримати у своїй громаді. Уряд на цю проблему не зреагував. Щоб її усунути, народні депутати внесли законопроект №4382, який передбачає делегування ключових повноважень з реєстрації актів цивільного стану від Мін'юсту до усіх громад.

7

Врегулювання сфери оплати за адмінпослуги єдиним законом

В Україні досі відсутнє належне законодавство про сплату адміністративних зборів за надання адмінпослуг. Як наслідок, багато розмірів таких зборів є необґрунтованими, недостатньо прозорими, а інколи навіть незаконними. З іншого боку, ОМС, особливо менші, отримують вкрай недостатні компенсаційні платежі за адмінпослуги через необґрунтовану безоплатність або мізерні розміри плати за окремі послуги.

У 2020 році зроблено помітний крок у вирішенні цієї проблеми. У результаті адвокації ЦППР щодо необхідності прийняття єдиного закону у сфері оплати за адмінпослуги, народні депутати зареєстрували проєкт закону "Про адміністративний збір" (№4380), який встановлює порядок розрахунку адмінзборів, їх сплати, і найважливіше — містить перелік усіх базових (найпопулярніших) адмінпослуг з чіткими розмірами адміністративного збору. Отже, важливим завданням на 2021 рік є ухвалення цього закону. Хоча виклики попудізму є високим ризиком для успіху в цій тематиці.

“Цей рік став дуже важливим для реформи публічного адміністрування, адже у першому читанні прийнято проєкт закону про адмінпроцедуру, робота над яким велася понад 20 років. Радію, що ЦППР доклався до розроблення та адвокації законопроекту”

Євген Школьний

експерт

Наші досягнення

1

Взяли активну участь у робочій групі Мін'юсту з розробки законопроекту (№3475) про адміністративну процедуру та забезпечення експертного наступництва у тексті законопроекту. Адвокатували ухвалення цього законопроекту у I читанні та експертний супровід в профільному парламентському комітеті.

2

Взяли активну участь у парламентській робочій групі з підготовки законопроекту №2679 (наразі це Закон №943-IX щодо мережі ЦНАП) до 2 читання. Додали важливих змін до його змісту, зокрема: акцент на ЦНАП — саме як на інтегрованому офісі з належним переліком послуг; гнучкість різних моделей/механізмів надання послуг у ЦНАП; обов'язковість фінансової підтримки з боку держави для створення ЦНАП.

3

Адвокаційно підтримали законопроект №4382 щодо децентралізації послуг реєстрації актів цивільного стану.

4

Взяли участь у підготовці та адвокації законопроекту про адміністративний збір (на основі попередньо розробленого ЦППР). Законопроект підтримано Мінрегіоном, Асоціацією міст та Асоціацією ОТГ і зареєстровано у Парламенті.

Рік видався складним.
Але завдяки командній роботі він був продуктивним та результативним”

Вікторія Деречь

експертка

5

Підготували текст аналітичного брифу з питань реформи публічної адміністрації в рамках підготовки Ukraine Reforms Conference 2020.

6

Підготували та передали на розгляд:

Міністерству розвитку громад та територій України і Комітету ВРУ з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування:

- концепцію і конкретні пропозиції щодо реформування районного рівня АТУ в усіх областях,
- проєкт Закону "Про місцеві державні адміністрації" в новій редакції,
- законопроєкт про внесення змін до Конституції України щодо реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади.

Секретаріату КМУ:

- доопрацьований варіант законопроєкту "Про Кабінет Міністрів України та центральні органи виконавчої влади"
- політичний документ щодо новел законопроєкту "Про Кабінет Міністрів України та центральні органи виконавчої влади",
- пропозиції щодо визначення сфер політики та створення директоратів для кожного міністерства;

НАДС — аналітичну записку про проблеми правового регулювання інституту державної служби, які необхідно врахувати при підготовці проєкту Концепції нового Закону України "Про державну службу" та вирішити у цьому законі.

“Величезне досягнення цього року — новий районний поділ областей України. На жаль, у сфері реформування Кабінету Міністрів, центральних органів виконавчої влади та державної служби жодного прогресу не відбулося”

Ігор Коліушко

співкерівник напрямку

7

- Брали участь і вносили свої пропозиції
- у засіданнях Робочої групи НАДС щодо законопроєкту про внесення змін до Закону України "Про державну службу",
 - у засіданнях Робочої групи Міністерства юстиції щодо законопроєкту про нормативно-правові акти,
 - у консультаціях щодо перегляду Стратегії реформування державного управління в Україні на період до 2025 року, організованих Секретаріатом КМУ та Офісом реформ КМУ.

8

Представники ЦППР І. Коліушко та В. Тимошук стали членами Координаційної ради з питань реформування державного управління при КМУ;
В. Тимошук увійшов до складу колегії НАДС;
В. Дерезь була обрана членкинею Громадської Ради при НАДС.

Судівництво

Наша мета: система правосуддя, яка гарантує справедливість у суспільстві

Підсумок року

1

Рік застою

У 2019 році законом, ініційованим Президентом Володимиром Зеленським, було припинено повноваження Вищої кваліфікаційної комісії суддів. Мала бути створена комісія для очищення і Вищої ради правосуддя, але остання заблокувала своє реформування. Необґрунтовані спроби скоротити новий Верховний Суд зазнали критики з боку міжнародної спільноти і громадянського експертного середовища. У 2020 році більшість положень цього закону Конституційний Суд визнав неконституційними. Нова кваліфікаційна комісія у 2020 році так і не була створена, що призвело до загострення кадрових проблем в судах.

2

Політична влада так і не представила візії наступних кроків у сфері правосуддя

Заяви Президента про дієві реформи в системі правосуддя розходилися з реальними діями його і його команди. Навіть чіткі міжнародні зобов'язання перед Європейським Союзом та Міжнародним валютним фондом, які Україна взяла на себе у 2020 році, в частині реформи Вищої ради правосуддя, команда Президента фактично саботувала.

3

Підірвано підзвітність суддів

У 2020 році Конституційний Суд ухвалив низку резонансних рішень, які підірвали підзвітність суддів. У червні він визнав неконституційними положення про кримінальну караність ухвалення суддею завідомо неправосудного рішення, а в жовтні — усунув караність недостовірного декларування публічних службовців, включаючи суддів. Також були визнані неконституційними контрольні повноваження Національного агентства з питань запобігання корупції (обґрунтовано це було, начебто, посяганням на суддівську незалежність). Після широкої критики останнього рішення Конституційного Суду, парламент частково відновив дію антикорупційного законодавства. Проте кримінальна відповідальність за ухвалення свавільних рішень не була відновлена, а відповідальність за неправдиве декларування відновлена лише на майбутнє.

4

Суд в умовах COVID-19

З березня уряд почав вживати заходи протидії поширенню COVID-19. Адаптація судочинства до нових умов відбувалася нелегко. Ухвалене парламентом "антикоронавірусне" законодавство дозволило судам розглядати справи через Інтернет з дистанційною участю сторін, але зупинення перебігу процесуальних строків призвело до заморожування судочинства у цивільних, господарських та адміністративних справах. Лише у липні парламент виправив допущені помилки та ухвалив зміни задля відновлення судочинства. Водночас, всупереч закону, багато судів зачинили двері перед відвідувачами, які не є учасниками справ, а ЗМІ і публіка не могли потрапити на судові засідання. Альтернативні заходи у вигляді онлайн трансляцій судових засідань суди вживали рідко.

5

Викриття масштабної корупції

2020 рік запам'ятався викривальними матеріалами щодо суддів Окружного адміністративного суду м. Києва та голови Конституційного Суду, які засвідчили великі масштаби корупції і фактичну безкарність суддів, оскільки ні Вища рада правосуддя, ні Конституційний Суд не відреагували належним чином на зміст цих матеріалів.

Наші досягнення

1

Ми, тісно взаємодіючи з партнерськими організаціями, продовжили активну роботу над адвокацією дієвої судової реформи. З цією метою підготували низку рекомендацій для української влади, відображених у документах "Галузевий бриф: судова реформа", "Карта судової реформи". Розробили пропозиції до розділу "Справедливий суд" проєкту Антикорупційної стратегії, підготовленого Національним агентством з питань запобігання корупції (у 2020 році парламент прийняв у першому читанні). Взяли активну участь в організації громадських обговорень цього розділу на всеукраїнському та місцевому рівнях.

2

Ми долучилися до роботи офіційних органів та робочих груп з питань правосуддя. Зокрема брали участь у роботі Комісії з питань правової реформи, кадрових комісіях з атестації прокурорів, комісії з проведення конкурсу на адміністративні посади в Спеціалізованій антикорупційній прокуратурі, робочих групах Міністерства освіти та науки з організації незалежного тестування студентів-правників, а також робочій групі Бюро демократичних інституцій і прав людини ОБСЄ з удосконалення так званих Київських рекомендацій незалежності судочинства.

3

Четвертий рік поспіль брали активну участь у роботі Громадської ради доброчесності, яка законом уповноважена надавати Вищій кваліфікаційній комісії суддів висновки про невідповідність суддів критеріям доброчесності та професійної етики. У 2020 році рада затвердила 131 такий висновок, незважаючи на відсутність повноважного складу кваліфікаційної комісії.

“2020 рік продемонстрував неспроможність влади проводити послідовну та ефективну судову реформу. У 2021 році маємо шанс переконатися, чи має політична влада справжню волю до рішучих дій задля подолання корупції в системі правосуддя”

Роман Куйбіда

керівник
напряму

Роман Смалюк

експерт

“Цей рік показав, що “невилікувані хвороби” судової системи будуть нагадувати про себе постійно, а зволікання з діджиталізацією правосуддя — робить суди беззахисними перед надзвичайними обставинами. Сподіваюся, що у 2021 році влада врахує уроки, які нам дав карантинний 2020 рік, і зробить правильні висновки”

Максим Середа

експерт

“2020 рік був успішним на досягнення для нашого напрямку та команди. Сподіваюся, що наступний рік буде успішним не лише для нас, але й для країни, яка нарешті зробить дієві кроки для утвердження справедливості в судочинстві”

4

У 2020 році ми в співпраці з Координатором проєктів ОБСЄ в Україні підготували та оприлюднили результати дослідження "Стандарти правосуддя, дружнього до дитини, та їх втілення в Україні (некримінальний аспект)". Також організували необхідні польові дослідження з метою оцінки ситуації з дотриманням прав дитини в кримінальних провадженнях. Результати будуть опубліковані у 2021 році.

5

Активно долучилися до досліджень та обговорень впливу "коронавірусних" обмежень на правосуддя в Україні та світі. З цієї теми підготували рекомендації судам, а також низку публікацій: "Судова влада на карантині: як Covid-19 вплинув на українські суди", "З чим українське судочинство вийде після карантину?", "Пів року на карантині: правосуддя під впливом Covid-19", "Судові комунікації vs. поширення коронавірусу: як судам якісно інформувати про роботу", "Як Covid-19 змушує суди працювати креативно в нових умовах". Також взяли участь у кількох міжнародних вебінарах та конференціях, присвячених цій темі.

6

Загалом у 2020 році експерти нашого напрямку підготували 7 аналітичних видань та 14 статей. Організували і провели 41 захід (тренінги, обговорення), взяли участь з доповідями у щонайменше 13 заходах інших організацій. Щотижня ми давали експертну оцінку ключовим подіям, які впливають на сферу правосуддя (загалом оприлюднено 82 повідомлення). Ми також продовжили започатковану раніше практику підготовки альтернативної доповіді про стан незалежності судів та щорічного дослідження про судові інновації.

Кримінальна юстиція

Наша мета: ефективна система органів кримінальної юстиції, яка гарантує безпеку громадянину та суспільству із дотриманням прав і свобод людини

Підсумок року

1

Боротьба за конституційність статусу органів правопорядку

Конституційний Суд України визнав неконституційними повноваження Президента України стосовно призначення/звільнення директора НАБУ, а також сам факт призначення. Аналогічне питання стоїть перед Державним бюро розслідувань та Бюро економічної безпеки, яке створюється. Протягом року була низка законодавчих ініціатив з цього питання, які не знайшли відповідь на питання, чи мають органи досудового розслідування перебувати в системі виконавчої влади, чи бути виокремлені з метою забезпечення їхньої незалежності, що припускається.

2

Реформа органів прокуратури

Атестацію пройшли прокурори Офісу Генерального прокурора, обласних (регіональних) прокуратур, а також розпочалась атестація прокурорів місцевих (окружних) прокуратур. Незалежність прокурора досі залишається під загрозою, адже призначення та звільнення з посад, зокрема шляхом притягнення до дисциплінарної відповідальності відбуваються поза прозорою процедурою.

“2020 рік — це рік пандемії коронавірусної хвороби. Ми доклались до боротьби з вірусом як могли — задля досягнення цілей громадського здоров’я пропонували уряду такі шляхи обмеження прав і свобод людини, які б не посягали на Конституцію і їхню суть”

Євген Крапивін

експерт

3

Інститут кримінальних проступків

1 липня 2020 року запрацював інститут кримінальних проступків, який передбачає диференціацію процедури досудового розслідування залежно від виду кримінального правопорушення та надання дізнавачам права здійснювати таке розслідування, що має частково розвантажити слідство з метою підвищення його ефективності. Водночас досі не розв’язані питання, які суперечать висновку Генерального директорату Ради Європи, особливо щодо права на захист.

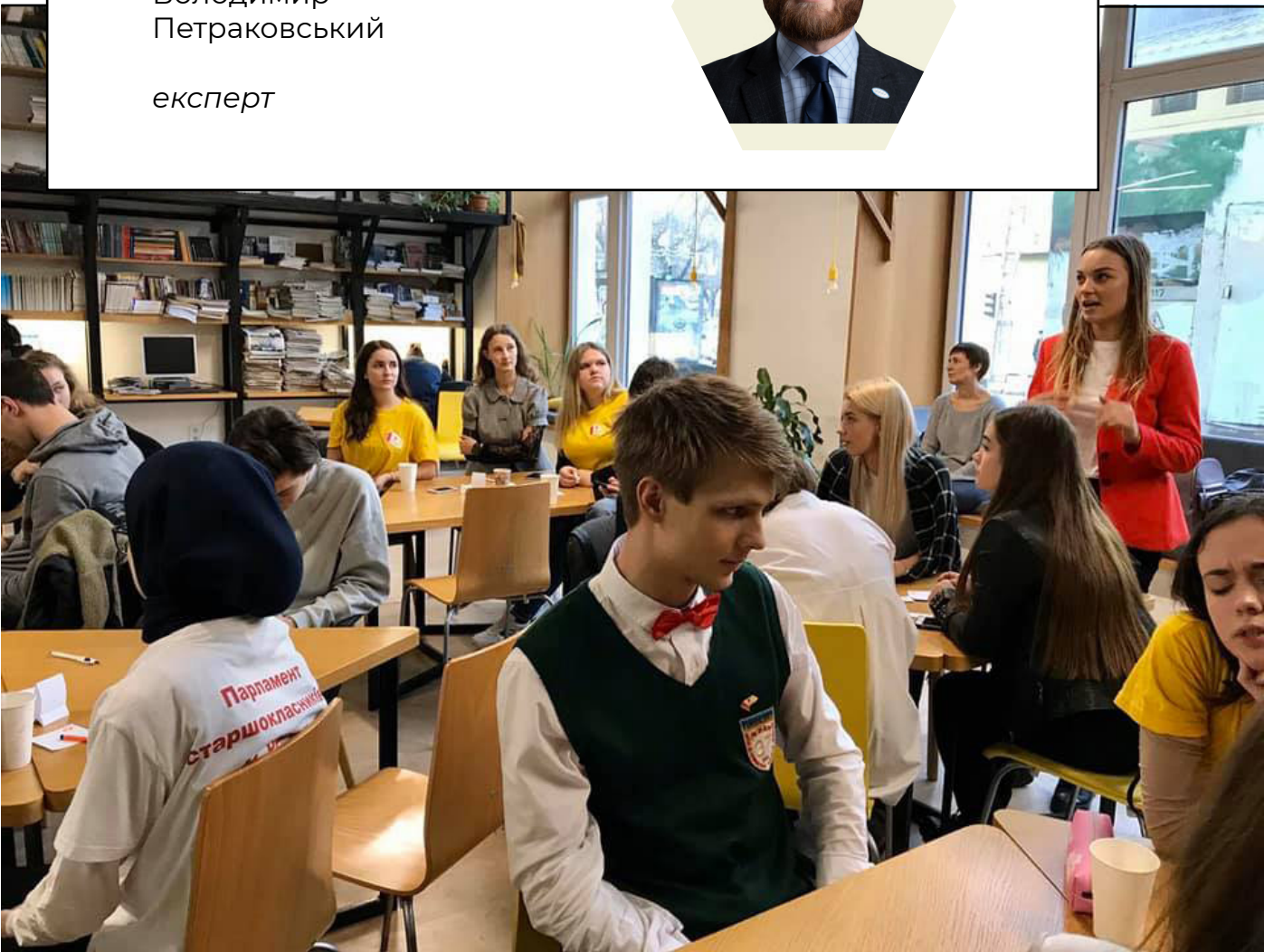
Наші досягнення

1	Підготували перший аналітичний звіт про роботу Державного бюро розслідувань за півтора роки роботи нового органу правопорядку.
2	Широко висвітлювали правові проблеми карантинних обмежень у зв'язку з пандемією COVID-19.
3	Взяли активну участь у підготовці проекту нового Кримінального кодексу України в межах Робочої групи з реформи кримінального права Комісії з питань правової реформи при Президентові України.
4	Рецензували проєкт Кодексу про адміністративні проступки, підготовлений Міністерством юстиції, та низку інших проєктів законів.
5	Підготували аналітичні продукти про досвід поліцейської реформи в Україні, Грузії та Молдові для поліції Казахстану.
6	Підготували науково-практичний коментар статей Кримінального кодексу України в частині кримінальних проступків (правова кваліфікація та особливості досудового розслідування).

“2020 рік вчергове нагадав усім, а найперше — громадськості, якою важливою, однак крихкою є незалежність прокурорів та органів досудового розслідування”

Володимир
Петраковський

експерт

Запобігання корупції

Наша мета: помітне зниження рівня корупції в Україні та усунення олігархів від впливу на державну політику

Підсумок року

1

Перезапуск Національного агентства з питань запобігання корупції

На початку року завершився перезапуск НАЗК: сформована нова команда, яка з відповідальністю приступила до виконання своїх повноважень; у травні Кабінет Міністрів затвердив критерії та Методику проведення оцінювання ефективності діяльності Національного агентства з питань запобігання корупції.

2

Продовжив почату в 2019 році роботу Вищий антикорупційний суд (ВАКС)

Протягом року ним ухвалено тисячі судових рішень, зокрема 22 вироки. Законом від 18 червня ВАКС надано повноваження самостійно здійснювати управління об'єктами державної власності, що належать до сфери його управління.

3

Рішення Конституційного Суду щодо неконституційності ст. 375 ККУ

11 червня КСУ [визнав](#) неконституційною ст. 375 Кримінального кодексу України (ККУ) про кримінальну відповідальність суддів за постановлення завідомо неправосудного судового рішення. Попри внесення двох законопроектів щодо поновлення відповідальності за постановлення упередженого судового рішення ([№3500](#) і [3500-1](#)), жоден з них так і не було розглянуто.

4

Меморандум про економічну та фінансову політику України

9 червня 2020 року український Уряд і Рада директорів МВФ [схвалили Меморандум](#) про економічну та фінансову політику. Ним передбачено в короткий строк здійснити низку заходів, серед яких: забезпечення ефективних та надійних розслідувань, звинувачення та судового розгляду справ щодо корупції на високому рівні незалежними та доброчесними Національним антикорупційним бюро України (НАБУ), Спеціалізованою антикорупційною прокуратурою (САП) та ВАКС; застосування до політично значущих осіб всебічного та публічного декларування майна; зміцнення та мобілізації системи протидії відмиванню коштів. Схожі заходи передбачені Меморандумом про взаєморозуміння між Україною та Європейським Союзом, який ратифіковано 25 серпня.

5

Підозри голові та шістьом суддям ОАСК

17 липня НАБУ [повідомило](#) про оголошення підозри голові та шістьом суддям Окружного адміністративного суду міста Києва (ОАСК) та оприлюднило [аудіозаписи](#) прослуховування суддів. За версією НАБУ, судді цього суду створили злочинну організацію, яка здійснювала втручання у діяльність інших органів влади, зокрема Вищої кваліфікаційної комісії суддів та Вищої ради правосуддя (ВРП) для розв'язання особистих або чужих питань. В подальшому ВРП відмовилася відсторонювати зазначених суддів ОАСК від здійснення правосуддя. 26 жовтня досягла законодавчо встановленого мінімуму у 25 тисяч голосів [електронна петиція](#) Президенту України про ліквідацію ОАСК. ОАСК тим часом ухвалив ще низку екстравагантних рішень, зокрема, скасував рішення НАЗК про притягнення депутатів до відповідальності за брехню в деклараціях і [дав місяць](#) Артему Ситнику на те, щоб той пішов з посади Директора НАБУ.

6

Антикорупційна стратегія

23 червня НАЗК винесло на публічне обговорення проєкт [Антикорупційної стратегії](#) на 2020–2024 роки, а вже 5 листопада його прийнято Верховною Радою за основу.

7

Продовжувалося переслідування активістів, у тому числі антикорупціонерів

Усього за 2020 рік [зафіксовано](#) 101 випадок переслідування за громадську діяльність чи дії на захист прав людини, зокрема спроби залякування (22), фізичні напади (21) та знищення чи пошкодження майна (18). Один з таких прикладів — [спалений](#) будинок голови правління "Центру протидії корупції" Віталія Шабуніна.

8

Звільнення керівника Спеціалізованої антикорупційної прокуратури

У серпні за власним бажанням звільнився з посади керівник САП Назар Холодницький, внаслідок чого його процесуальними повноваженнями, передбаченими КПК України, не зміг користуватися виконувач обов'язки керівника САП Максим Грищук; фактично ці повноваження перейшли до Генерального прокурора, що дало можливість Офісу Генпрокурора [втручатися](#) в кримінальні розслідування НАБУ і САП. До початку 2021 року конкурс на вакантні посади заступника Генерального прокурора – керівника САП і заступника керівника САП так і не було оголошено.

9

Звинувачення США проти І. Коломойського та Г. Боголюбова

Прокуратура США [звинуватила](#) українського олігарха Ігоря Коломойського і його ділового партнера Геннадія Боголюбова у відмиванні незаконно привласнених в Україні коштів шляхом купівлі нерухомості в США; Міністерство юстиції США подало позови про конфіскацію їхніх активів на території Сполучених Штатів.

“2020 рік продемонстрував, що не можна опускати руки навіть тоді, коли у корупціонерів є підстава підбадьоритися. У майбутньому корупція в Україні точно зникне. Це питання часу”

Микола Хавронюк
керівник напрямку

“Рік був багатим на події, що мають відношення до корупції в Україні. На жаль, переважно негативні”

Катерина Сердюк
експертка

“Поки що наша мета не досягнута. Але, попри відсутність справжньої політичної волі щодо боротьби з корупцією, нам, як частині експертної спільноти, вдалося захистити основні інструменти антикорупційної діяльності”

Віктор Чумак

експерт

10

27 жовтня 2020 року КСУ ухвалив [рішення](#), згідно з яким НАЗК втратило значну частину своїх повноважень

Водночас визнана неконституційною стаття 366-1 КК "Декларування недостовірної інформації". 15 грудня Верховна Рада прийняла Закон, яким частково подолала кризу у функціонуванні механізму запобігання корупції, спричинену рішенням КСУ, а 4 грудня іншим Законом знову криміналізувала декларування недостовірної інформації і неподання декларації. Але десяткам суб'єктів декларування, зокрема кільком колишнім народним депутатам, вдалося уникнути відповідальності за раніше вчинені злочини. 9 грудня Венеційська комісія на запит Президента України надала свій терміновий [висновок](#) щодо подолання наслідків зазначеного рішення КСУ, в якому визнала, що це рішення не містить чітких аргументів, не засноване на нормах міжнародного права, і, можливо, зумовлене серйозною вадою процесуального права – невирішеним конфліктом інтересів деяких суддів.

11

Детективи НАБУ [повідомили](#) про підозру заступникові голови Офісу Президента України Олегу Татарову у наданні неправомірної вигоди

Пізніше Офіс Генпрокурора, виконуючи [рішення](#) Печерського районного суду міста Києва, передав справу до Служби безпеки, але ВАКС зобов'язав повернути її до НАБУ; запобіжний захід Татарову не обрано. Прийняття рішень Печерським судом за межами своєї компетенції стало новим способом уникнути розслідувань НАБУ і САП: такі рішення цей суд [ухвалив](#) також у [справі](#) про найбільший в історії хабар від ексміністра Миколи Злочевського і справі мільярдера Олега Бахматюка (пізніше це рішення Печерського суду [скасувала](#) Апеляційна палата ВАКС).

Наші досягнення

1	Ми підтримували незалежність та ефективність НАЗК, НАБУ, САП і ВАКС. Надавали свої пропозиції щодо законопроектів на запити комітетів Верховної Ради з питань антикорупційної політики та з питань правоохоронної діяльності. Брили участь в засіданнях Національної ради з питань антикорупційної політики та Комісії з питань правової реформи, де відстоювали свої позиції.
2	Надавали постійну науково-експертну допомогу НАБУ і САП, консультували детективів і прокурорів, організовували та проводили лекції і тренінги для суддів ВАКС і прокурорів Офісу Генерального прокурора зі складних питань кримінального та кримінального процесуального права. На численні запити НАЗК надавали висновки та іншу допомогу з питань, що виникали в діяльності НАЗК. Готували тематичні статті і вели блоги.
3	Підготували низку висновків із аргументованими запереченнями на конституційні подання, що вносились до Конституційного Суду групами народних депутатів з метою підриву антикорупційної інфраструктури. Підготовлені і надані до КСУ висновки щодо відповідності Конституції України (конституційності): окремих положень Законів України "Про запобігання корупції", "Про прокуратуру", "Про Національне антикорупційне бюро України", "Про Державне бюро розслідувань", "Про Національне агентство України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів", Кримінального кодексу України, Цивільного процесуального кодексу України; положень статей 96-1, 96-2 Кримінального кодексу України; окремих положень Закону України "Про Державне бюро розслідувань".

4	Допомагали НАЗК доопрацювати проєкт Антикорупційної стратегії на 2020–2024 роки, розроблений на основі проєкту, раніше підготовленого експертами ЦППР, брали участь в його обговоренні разом з іншими стейкхолдерами.
5	Разом з партнерами провели моніторинг інституційної розбудови та процесуальної діяльності ВАКС, склали та обговорили звіти.
6	Брили участь в розробці Порядку і Методології проведення антикорупційної експертизи НАЗК. Систематично проводили антикорупційну експертизу поданих до Верховної Ради законопроектів та виявляли в них корупціогенні фактори. Проводили лекції і тренінги для громадських експертів-антикорупціонерів.
7	Проводили експертизу антикорупційних програм органів державної влади і надавали свої рекомендації щодо їх удосконалення.

Участь у коаліціях громадських організацій та органів влади

Громадська мережа публічного права та адміністрації UPLAN

У 2020 році Громадська мережа публічного права та адміністрації UPLAN (Ukrainian Public Law and Administration Network), яку заснував ЦППР, [підвела підсумки](#) трьох років діяльності.

Станом на кінець 2020 року до участі у Мережі долучилися 11 організацій — підписантів Меморандуму про співпрацю та 72 експерти зі Львова, Харкова, Одеси, Дніпра та Запоріжжя.

Серед основних завдань Мережі — створення комунікаційного поля для співпраці громадських активістів, науковців, журналістів та представників

влади з різних регіонів. Експерти Мережі долучаються до досліджень, аналізують політики, готують пропозиції до нормативно-правових актів та долучаються до адвокації реформ на регіональному та національному рівнях.

Більшість заходів, експертних обговорень та методичних матеріалів спрямована на обмін досвідом та посилення впливу аналітиків та "мозкових центрів" на якість державної політики.

Експерти Мережі продовжили працювати у семи напрямках:

- конституціоналізм та демократія;
- організація виконавчої влади та реформа державної служби;
- діяльність публічної адміністрації;
- суди та судочинство;
- організація та діяльність органів правопорядку;
- запобігання корупції;
- місцеве самоврядування та регіональний розвиток.

Наші досягнення у 2020 році:

218 унікальних учасників долучилися до 29 заходів (онлайн та офлайн);

- на порталі uplan.org.ua опубліковано 49 новинних матеріалів, 69 аналітичних статей та 14 експертних блогів;
- середня кількість громадян, охоплених онлайн-медіа, — понад 17230 осіб;
- експерти Мережі долучилися до національних досліджень та адвокації:
 - аналізу законодавчих змін, пов'язаних із запровадженням карантинних обмежень внаслідок пандемії COVID-19, та їх впливу на реформи;
 - обговорення проекту закону "Про

Всеукраїнський референдум";

- розробки "Національної стратегії підтримки розвитку громадянського суспільства" тощо.

За участі ЦППР регіональні експерти з Дніпра, Харкова, Одеси долучилися до проекту "Виборча рада UA". Наприкінці року в Харкові представники Центру політико-правових реформ, Мережі UPLAN, а також Харківського прес-клубу підписали Меморандум про співпрацю задля посилення можливості ЗМІ розповідати про реформи ефективно.

Громадська спілка "Коаліція Реанімаційний Пакет Реформ"

У 2014 році ЦППР був одним з ініціаторів створення коаліції громадських організацій "Реанімаційний Пакет Реформ". Через п'ять років — у 2019 — ми стали одними із засновників уже Громадської спілки "Коаліція Реанімаційний Пакет Реформ". У 2019 Юлія Кириченко, членкиня правління ЦППР, була обрана співголовою керівного органу спілки. Вона залишається співголовою Ради РПР, оскільки була переобрана у 2020 році. Експерти ЦППР працюють у шести напрямках РПР:

- конституційна реформа;

- правосуддя, правопорядок, запобігання корупції;
- референдумне законодавство;
- публічне врядування і адміністрація;
- місцеве самоврядування та регіональний розвиток;
- розвиток громадянського суспільства.

Спільно з РПР експерти ЦППР готують заяви та конституційні подання, адвокатуєть ухвалення законопроектів, проводять дослідження та публікують аналітику.

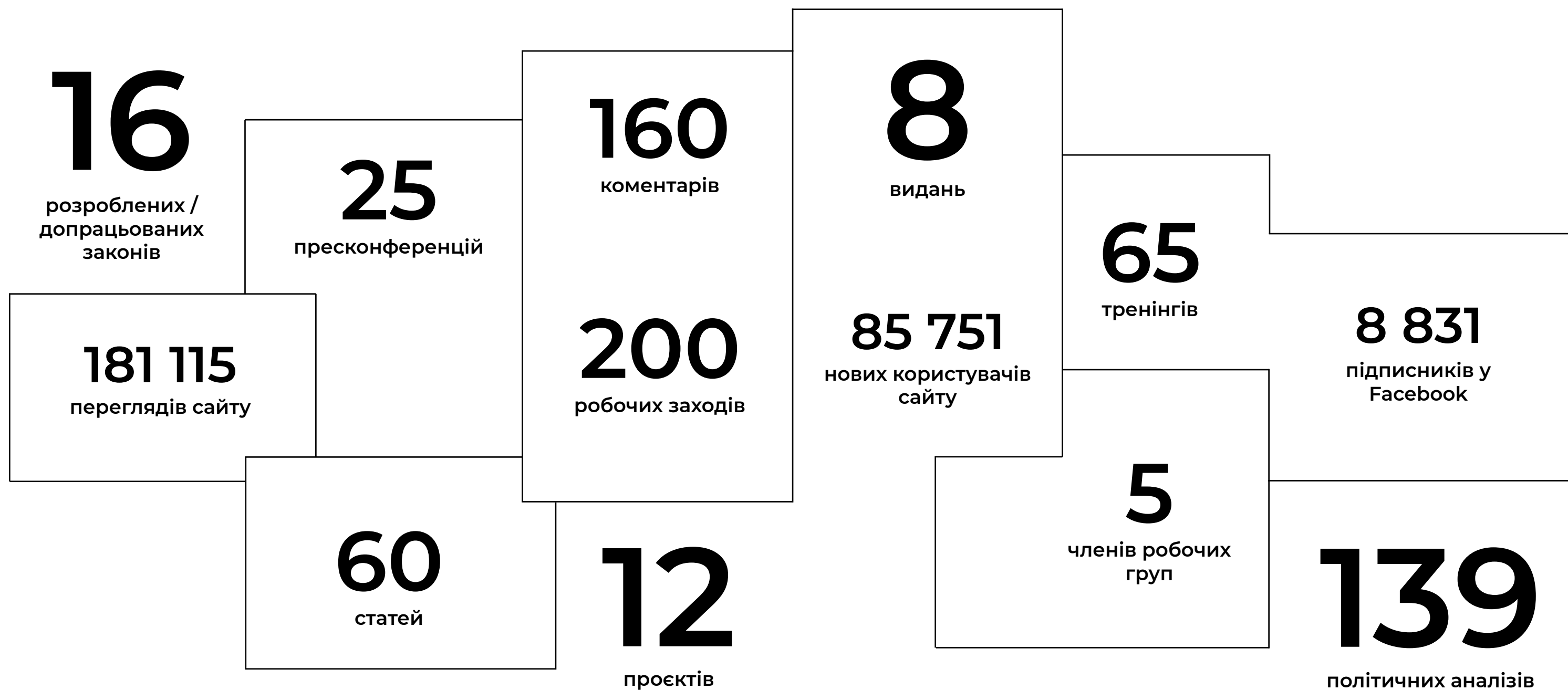
Офіс зв'язку українських аналітичних центрів у Брюсселі

У 2014 році ЦППР став ініціатором і співзасновником Офісу зв'язку українських аналітичних центрів у Брюсселі — неурядової організації, яка об'єднує 12 провідних українських і європейських аналітичних центрів та має на меті консолідацію зусиль задля здійснення демократичних перетворень в Україні шляхом просування реформ та євро-

пейської інтеграції України.

На інформаційних ресурсах Офісу експерти ЦППР публікують статті та аналітичні матеріали українською й англійською мовами задля інформування та привернення уваги міжнародної спільноти до актуальних питань суспільно-політичного життя України.

Інформаційний звіт

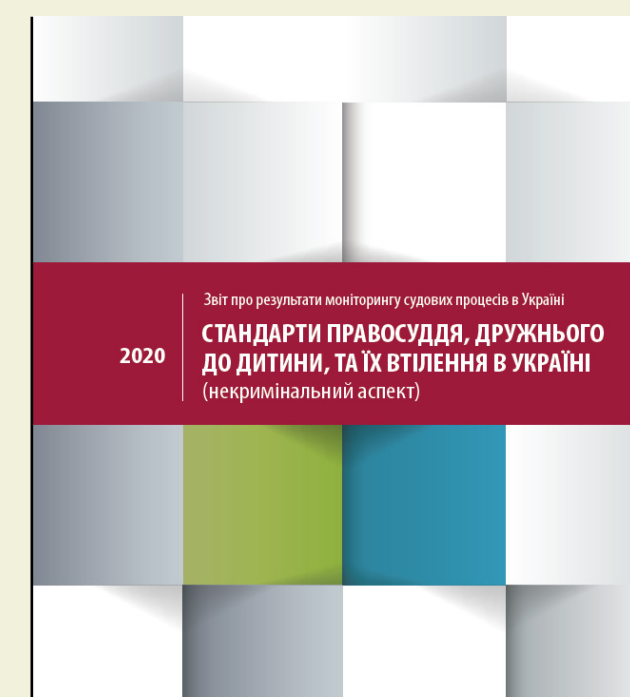
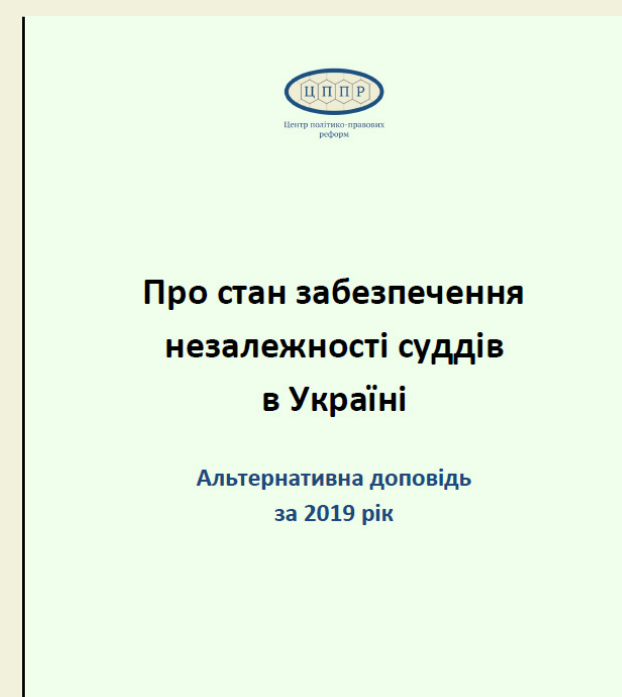
Видання

Роль судів у суспільстві: думка громадян, суддів та інших правників

Звіт за результатами моніторингу здійснення правосуддя Вищим антикорупційним судом

Звіт за результатами моніторингу процесу інституційної та організаційної розбудови Вищого антикорупційного суду

Роль слідчого судді у кримінальному провадженні – аналітичний звіт

Про стан забезпечення незалежності суддів в Україні. Альтернативна доповідь за 2019 рік

Стандарти правосуддя, дружнього до дитини, та їх втілення в Україні (некримінальний аспект)

Фінансовий звіт

Проекти та надходження

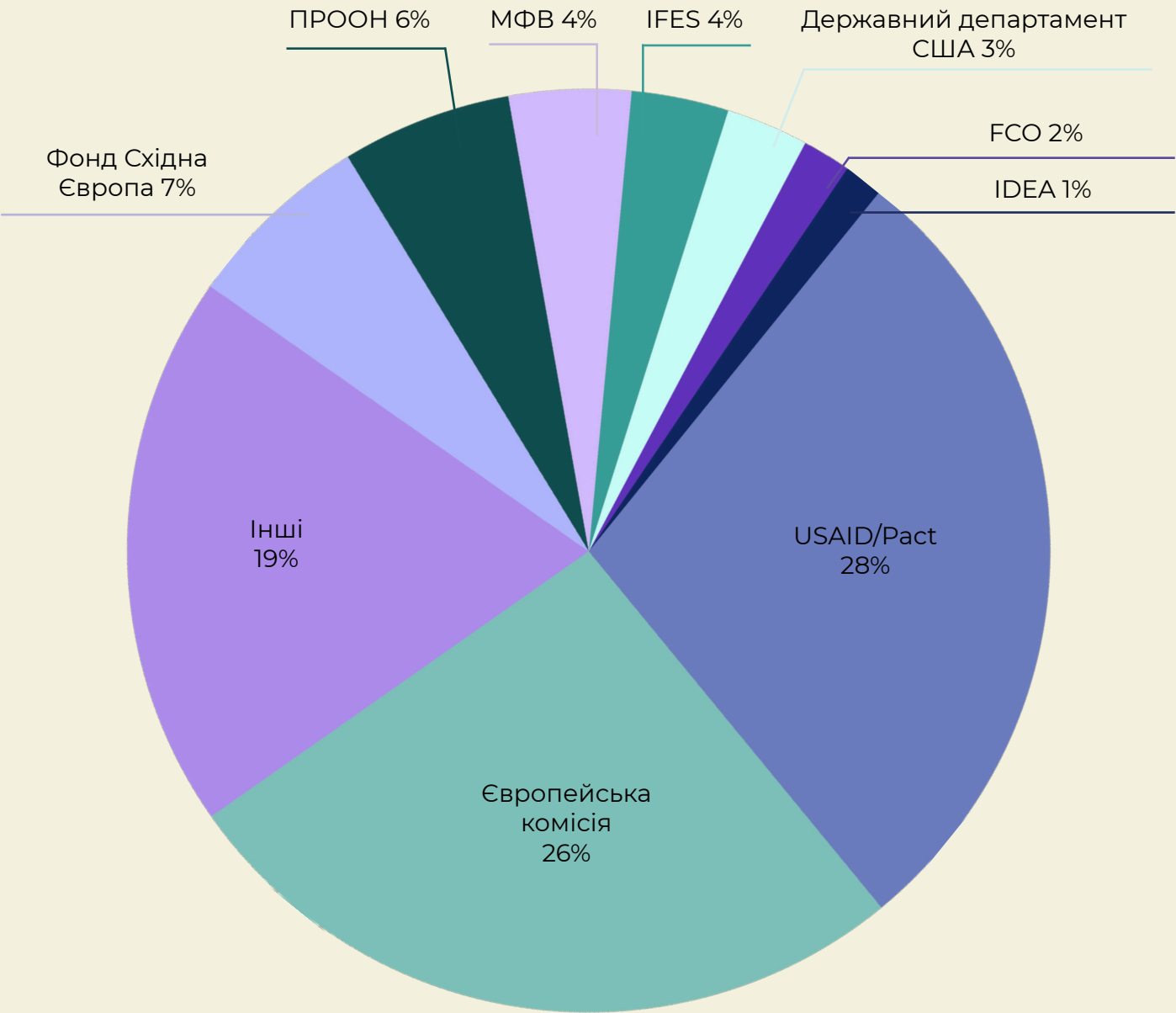
№	Проект	Донор	Період	Надходження	Цілі
1	Посилення ролі громадянського суспільства у забезпеченні демократичних реформ і якості державної влади	Європейська комісія	01.10.17 - 30.09.19	1,184,813 UAH	Посилення ролі громадянського суспільства у реформуванні держави, покращенні публічного діалогу між громадянським суспільством та органами влади.
				42,466 USD	
				38,974 EUR	
2	Форум "Стан та перспективи конституціоналізму в Україні"	IDEA	27.11.19 - 10.12.19	152,475 UAH	
				6,488 USD	
				5,700 EUR	
3	Інституційна підтримка ЦППР	USAID/Pact	01.10.17 - 31.03.21	3,149,180 UAH	Побудова міцних зв'язків та обмін досвідом між ОГС, громадськими активістами, владою та журналістами на місцевому рівні.
				117,000 USD	
				105,210 EUR	
4	Сервісно-орієнтовані суди західної Укпаїни	Королівство Нідерландів (Програма Матра)	01.12.18 - 31.05.21	0 UAH	Зміцнення судів у західній частини України.
				0 USD	
				0 EUR	

№	Проект	Донор	Період	Надходження	Цілі
5	Підготовка та громадське обговорення обґрунтованої пропозиції нового районного (повітового) поділу всіх областей в рамках реформи місцевого самоврядування України	Міністерство закордонних справ і у справах Співдружності націй Великої Британії (FCO)	01.06.19 - 15.03.19	191,525 UAH	Надання Уряду обґрунтованої пропозиції нового районного (повітового) поділу всіх областей України.
				6,865 USD	
				6,300 EUR	
6	Громадський моніторинг та сприяння розвитку та діяльності Вищого антикорупційного суду	Міністерство закордонних справ Данії	01.09.19 - 31.03.20	152,475 UAH	Сприяння становленню ВАС та здійсненню ним правосуддя у кримінальних провадженнях щодо корупційних злочинів.
				6,488 USD	
				5,700 EUR	
7	Адвокація нового демократичного законодавства щодо національного референдуму	IFES	18.10.19 - 30.06.21	377,660 UAH	Проведення інформаційно-просвітницької кампанії з метою підвищення обізнаності громадян щодо референдумного законодавства.
				14,011 USD	
				12,346 EUR	

№	Проект	Донор	Період	Надходження	Цілі
8	Перший експертний аналіз діяльності Державного бюро розслідувань	U. S. Department of State	06.11.19 - 16.04.19	324,600 UAH	Сприяння ефективній та результативній роботі Державного бюро розслідувань (ДБР), а також оцінювання внутрішніх та зовнішніх загроз незалежності ДБР.
				12,000 USD	
				10,893 EUR	
9	Посилення ролі експертної громадськості у процесі зміни Конституції в Парламенті	Фонд Східна Європа	15.01.20 - 31.05.20	484,377 UAH	Залучення активного громадянського суспільства до конституційного процесу, насамперед експертного.
				18,802 USD	
				17,062 EUR	
10	Сервіс-орієнтована модель демократичної поліцейської діяльності (для Республіки Казахстан)	Європейська комісія	01.02.20 - 31.01.22	1,739,520 UAH	Підтримка імплементації пілотних проєктів з сервісно-орієнтованої поліції та комунікації поліції з громадою.
				65,395 USD	
				60,400 EUR	
11	Моніторинг судових процесів, пов'язаних зі збройним конфліктом, як навчально-дослідницький інструмент для підготовки студентів-правників	ПРООН	27.04.20 - 26.04.21	673,983 UAH	Формування ефективної мережі студентів-моніторів для проведення моніторингу судових процесів щодо стану незалежності суддів.
				23,858 USD	
				21,846 EUR	
12	Діяльність системи кримінальної юстиції під час карантину	Міжнародний фонд Відродження	01.09.20 - 28.02.20	165,000 UAH	Оцінювання успішності реагування органів системи кримінальної юстиції на пандемію COVID-19.
				5,882 USD	
				5,077 EUR	

№	Проект	Донор	Період	Надходження	Цілі
13	Налагодження громадсько-парламентської взаємодії у конституційному процесі	Фонд Східна Європа	01.11.20 - 30.04.21	240,548 UAH 8,533 USD 7,278 EUR	Налагодження сталої взаємодії Парламенту з незалежними громадськими експертами щодо конституційного процесу.
14	Громадська підтримка реформи адміністративних послуг та впровадження загальної адміністративної процедури	Міжнародний фонд Відродження	01.11.20 - 30.06.21	300,000 UAH 10,684 USD 9,091 EUR	Сприяння децентралізації базових груп адміністративних послуг.
15	Фінансування на-пряму	Фінансування на-пряму		2,160,711 UAH 70,123 USD 63,452 EUR	
	В підсумку			11,144,393 UAH 402,107 USD 363,628 EUR	
IFES	Міжнародна фундація виборчих систем				
NDI	Національний демократичний інститут міжнародних справ				
IDEA	Міжнародний інститут демократії та сприяння виборам				

Джерела фінансування

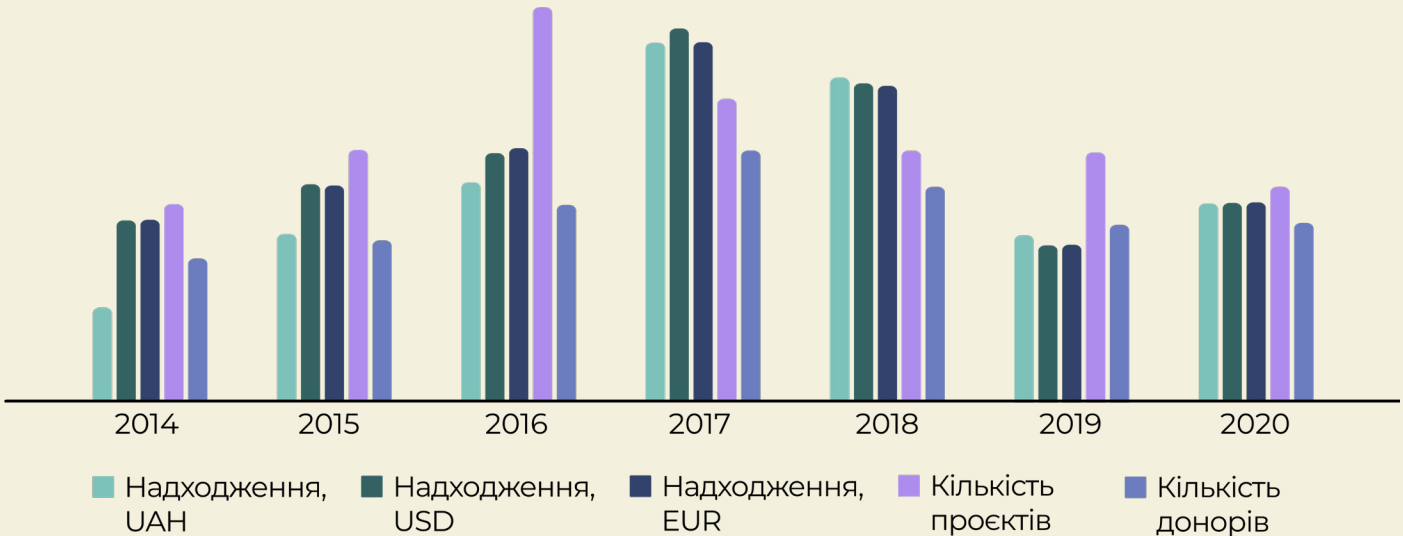

Донор	Надходження, 2020				
USAID/Pact	3,149,180 UAH	117,000 USD	105,210 EUR	28.26 %	
Європейська комісія	2,924,333 UAH	107,862 USD	99,374 EUR	26.24 %	
Інші	2,160,711 UAH	70,123 USD	63,452 EUR	19.39 %	
Фонд Східна Європа	724,925 UAH	27,335 USD	24,340 EUR	6.50 %	
ПРООН	673,983 UAH	23,858 USD	21,846 EUR	6.05 %	
Міжнародний фонд Відродження	465,000 UAH	16,566 USD	14,168 EUR	4.17 %	
IFES	377,660 UAH	14,011 USD	12,346 EUR	3.39 %	
Державний департамент США	324,600 UAH	12,000 USD	10,893 EUR	2.91 %	
FCO	191,525 UAH	6,865 USD	6,300 EUR	1.72 %	
IDEA	152,475 UAH	6,488 USD	5,700 EUR	1.37 %	
В підсумку	11,144,393 UAH	402,107 USD	363,628 EUR	100 %	

Динаміка

Рік	Надходження	Зростання	%	Кількість +/- проєктів		%	Кількість +/- донорів		%
2014	5,033,159 UAH			11			8		
	364,480 USD								
	331,345 EUR								
2015	9,325,518 UAH	4,292,359 UAH	85.3%	14	3	27.3%	9	1	12.5%
	438,724 USD	74,244 USD	20.4%						
	393,613 EUR	62,268 EUR	18.8%						
2016	12,234,205 UAH	2,908,687 UAH	31.2%	22	8	57.1%	11	2	22.2%
	500,396 USD	61,672 USD	14.1%						
	461,286 EUR	67,673 EUR	17.2%						
2017	20,047,631 UAH	7,813,426 UAH	63.9%	17	-5	-22.7%	14	3	27.3%
	752,707 USD	252,311 USD	50.4%						
	656,095 EUR	194,809 EUR	42.2%						
2018	18,152,995 UAH	-1,894,636 UAH	-9.5%	14	-3	-17.6%	12	-2	-14.3%
	643,083 USD	-109,624 USD	-14.6%						
	576,464 EUR	-79,63 EUR	-12.1%						

Year	Income	Increase	%	Кількість +/- проєктів		%	Кількість +/- донорів		%
2019	9,375,912 UAH	-8,777,083 UAH	-48.4%	14	0	0.0%	10	-2	-16.7%
	318,148 USD	-324,935 USD	-50.5%						
	288,033 EUR	-288,431 EUR	-50.0%						
2020	11,144,393 UAH	1,768,481 UAH	18.9%	12	-2	-14.3%	10	0	0.0%
	402,107 USD	83,960 USD	26.4%						
	363,628 EUR	75,595 EUR	26.2%						
Total	85,313,813 UAH	3,419,644 USD	3,070,465 EUR						

Видатки

Категорія видатків	Сума, грн
Оплата праці	6 682 093
Гонорари експертам	5 544 426
ЦПД	393 206
Зарплати за адміністративну роботу	744 461
Публічні заходи	177 289
Видання, друк	72 511
Медіа-моніторинг	63 000
Медіа-послуги	116 670
Переклад	152 326
Аудиторські послуги	94 400

Категорія видатків	Сума, грн
Членські внески	24 259
Офіс, обладнання та інші витрати	1 069 606
Оренда офісів, в т.ч. регіональних партнерів	800 000
Комунальні послуги	58 050
Офісні витрати	99 748
Закупівля нового обладнання	105 824
Поштові послуги	691
Банківські послуги	5 293
Видатки разом	8 452 154

* Різниця між отриманим фінансуванням (11 144 393 грн) та видатками (8 452 154 грн) пояснюється тим, що частина коштів які надійшли у 2020 році від донорів на виконання проектів, передбачена бути витраченою у 2021 році, а також компенсацією витрат, понесених у 2019 році.

Партнери

www.pravo.org.ua
twitter.com/pravo_center
facebook.com/pravo.org.ua
slideshare.net/CentrePravo

centre@pravo.org.ua
+38 044 278 03 17
+38 044 278 03 72
вул. Хрещатик 4, оф. 13
Київ, Україна, 01001